

SPIS TREŚCI

Wstęp – prezentacja treści książki	15
---	-----------

CZEŚĆ PIERWSZA

FILOZOFIA SPOŁECZNA – ZAKRESY REFLEKSJI ORAZ PRZEDMIOTY BADAŃ. PREZENTACJA POGLĄDÓW

I. Społeczne funkcje filozofii w ujęciu Maksa Horkheimera.	21
1. Rozumienie oraz zakresy badań filozofii.	23
2. Krytyka metafizyki oraz ontologii.	25
3. Funkcje filozofii odnoszące się do aksjologicznego kontekstu życia ludzi	28
4. Funkcje filozofii odnoszące się do kontekstu poznawczego	31
5. Poznanie filozoficzne jako funkcja filozofii – rozum obiektywny oraz rozum subiektywny.	32
6. Poznanie teoretyczne jako funkcja filozofii.	33
7. Projekt odrodzenia rozumu obiektywnego	35
8. Dlaczego Horkheimer nie odkrył projektów społeczeństwa sterowanego u Platona oraz Hegla.	37
II. Karl Raimund Popper – społeczeństwo zamknięte i społeczeństwo otwarte, poglądy o naukach społecznych, historycyzmie oraz filozofii społecznej.	39
1. Teoria społeczeństwa zamkniętego oraz koncepcja społeczeństwa otwartego	40

2. Zasady polityczne demokracji jako społeczeństwa otwartego	44
3. Historycystyczne filozofie społeczne	47
4. Filozofia społeczna jako teoria	50
5. Krytyka holizmu metodologicznego	53
III. Filozofia społeczna w interpretacji Jürgena Habermasa	55
IV. Jak rozumie filozofię polityki oraz filozofię społeczną Leo Strauss	62
V. Nauka o społeczeństwie jako filozofia publiczna w rozumieniu komunitarystów amerykańskich	67
1. Wolny rynek w zakresie kształcenia i badań naukowych – relacje przyczynowe	67
2. Założenia filozoficzno-metodologiczne oraz zakres badań filozofii publicznej	72
VI. Poglądy filozoficzne i teoretyczne Anthony’ego Giddensa oraz Petera Wincha – odniesienie do nauk społecznych	76
VII. Filozofia społeczna w ujęciu filozofów polskich	88
1. Neotomistyczna (personalistyczna) filozofia społeczna Józefa Majki oraz Stanisława Kowalczyka	88
2. Ontologia społeczeństwa Józefa Lipca	94
VIII. Filozofia prawa a filozofia społeczna	97
1. Poglądy Zygmunta Ziemińskiego	97
2. Poglądy Romana Tokarczyka	98
3. Filozofia społeczna w rozumieniu Kazimierza Opałka	99
IX. Jak rozumieć filozofię społeczną i filozofię polityki? Projekt zakresów badań filozofii społecznej oraz sugestie (dyrektywy) metodologiczne	103

CZEŚĆ DRUGA

ZAGADNIENIA FILOZOFICZNO-TEORETYCZNE

I. Demokracja proceduralna	
demokracja republikańska	113
1. Dwa modele demokracji	113
2. Proceduralny model demokracji	114
3. Demokracja republikańska	123
4. Czy Unia Europejska jest demokracją proceduralną?	127
II. Dobro wspólne w demokracji	
a polityka demokratyczna	130
1. Trzy koncepcje dobra wspólnego	130
2. Nieteoretyczny status dobra wspólnego	134
3. Ontologiczne zagadnienia dobra wspólnego	136
4. Filozoficzna koncepcja dobra wspólnego	138
4.1. Struktura wartości dobra wspólnego	138
4.2. Sprawiedliwość jako wartość prymarna	139
4.3. Pokój społeczny	143
4.4. Demokracja, państwo, demokratyczne prawo i procedury prawne	145
4.5. Wolność pozytywna	147
4.6. Wartość osoby ludzkiej	150
4.7. Gospodarka jako dobro wspólne	153
5. Dobro wspólne w państwie demokratycznym	156
6. Trzy polityki demokratyczne ufundowane na wartości sprawiedliwości	160
6.1. Polityka gospodarcza	160
6.2. Polityka edukacyjna	161
6.3. Polityka społeczna	162
III. Religia w społeczeństwie otwartym	
(demokratycznym)	167
1. Poglądy Michaela Walzera oraz Jürgena Habermasa dotyczące usytuowania wartości chrześcijańskich w demokracji	170

2. Koncepcja demokracji chrześcijańskiej (personalistycznej)	
Jacques'a Maritaina	173
3. Poglądy Jana Pawła II dotyczące demokracji	179
4. Religia i Kościół w demokracji	182
5. Aksjologiczne i funkcjonalne znaczenie religii i Kościoła w demokracji	186

IV. Zagadnienia filozoficzne w analizach społeczeństwa informacyjnego	190
1. Zagadnienia pojęcia społeczeństwa informacyjnego	192
2. Dystrybucyjne analizy społeczeństwa informacyjnego . . .	194
3. Otwartość ontologiczna społeczeństwa informacyjnego . . .	198
4. Zakresy otwartości	199
5. Projektowane pojęcie społeczeństwa informacyjnego	202
6. Wyjaśnienie przyczyn powstania oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego	204
7. Struktura społeczeństwa informacyjnego	208
8. Społeczeństwo informacyjne a demokracja	212
9. Internet – sieci obywatelskie – rewolucje społeczne	215

CZĘŚĆ TRZECIA

ZAGADNIENIA EMPIRYCZNE

I. Typologia społeczeństwa obywatelskiego w Polsce – cztery formy oraz projekt inteligentnego społeczeństwa obywatelskiego	221
1. Cztery formy stowarzyszeń w ujęciu Alexisa de Tocqueville'a	223
2. Pojęcia społeczeństwa obywatelskiego	225
3. Cztery formy społeczeństwa obywatelskiego w Polsce . . .	230
3.1. Polityczne społeczeństwo obywatelskie	230
3.2. Gospodarcze społeczeństwo obywatelskie	231
3.3. Społeczeństwo obywatelskie w sferze kultury	232
3.4. Lokalne społeczeństwo obywatelskie	234
4. Przyczynek do charakterystyki społeczeństwa obywatelskiego w Polsce: czy istnieje stagnacja obywatelska?	235

5. Konkluzje – dyskursy społeczne oraz demokracja deliberacyjna	239
6. Projekt inteligentnego społeczeństwa obywatelskiego	241

II. Społeczna odpowiedzialność biznesu

a dobro wspólne	245
1. Trzy zasady Andrew Carnegiego, które fundują społeczną odpowiedzialność biznesu	245
2. Dwa stanowiska krytyczne wobec idei społecznej odpowiedzialności biznesu	248
2.1. Libertarianie – Milton Friedman	248
2.2. Józef Bocheński – cel immanentny przedsiębiorstwa to produkcja	250
3. Nieteologiczne (świeckie) koncepcje społecznej odpowiedzialności biznesu	251
4. Wartości dobra wspólnego a społeczna odpowiedzialność biznesu	255
4.1. Przedmiotowy zakres odpowiedzialności biznesu oraz zasady (normy) powszechnych obowiązków	257
4.2. Podmiotowy zakres odpowiedzialności oraz zasady (normy) indywidualnych zobowiązań	259

III. Problemy empiryczne zarządzania przez państwo

niektórymi instytucjami publicznymi	262
1. Fragmentacja i autonomizacja oraz partykularyzm biurokracji	262
2. Fragmentacja organizacyjna	265
3. Fragmentacja funkcjonalna	266

Zakończenie: Sprawne państwo w tworzeniu polityki

demokratycznej i zarządzaniu nią	271
---	------------

Bibliografia	277
-------------------------------	------------

Indeks nazwisk	288
---------------------------------	------------